

TİM TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

AB BÜLTENİ

EKİM 2026

EKİM 2026

TİM TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

AB BÜLTENİ

HABER VE İÇERİK
TİM Brüksel Temsilciliği

Onurcan MISIR
(TİM Proje Koordinasyon Müdürlüğü)

EDİTÖR
Tayyip YAHYAOĞLU

TASARIM
İrem AKCAN

YÖNETİM YERİ

TİM Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna
Merkez Mahallesi Sanayi Caddesi
No: 3 B Blok Kat :2
34197 Bahçelievler / İSTANBUL

0212 454 02 45

projeofisi@tim.org.tr

www.tim.org.tr

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER

	(AB)*	(Euro Bölgesi)*	2026 (Euro Bölgesi)**	2027 (Euro Bölgesi)**	2028 (Euro Bölgesi)**
Büyüme	**1,4%**	**1,2%**	**0,9%**	**1,4%**	**1,5%**
Enflasyon	**3,2%**	**3,2%**	**3,0%**	**2,5%**	**2,1%**
İşsizlik	**6,1%**	**6,4%**	**6,2%**	**6,1%**	**5,9%**
Aylık İhracat (Milyar)	**247,1**	**276**			
Aylık İthalat (Milyar)	**239,1**	**261,0**			
Gösterge Faiz			**2,5%**		

**: 30 Eylül 2026 itibarıyla son Eurostat verileri (ticaret verileri sırasıyla AB dışıyla ticaret ve Euro Bölgesi dışıyla ticaret)*

***: AMB'nin Eylül 2026 projeksiyonları*

Temel Göstergelerde Son Gelişmeler

30 Eylül 2026 itibarıyla en güncel Eurostat verilerine göre;

- Ağustos ayında AB ve Euro Bölgesi enflasyonu önceki aya göre artış göstererek %3,2'ye (Temmuz ayında AB'de %3, Euro Bölgesi'nde %2,9 idi) yükseldi. Bir önceki yılın aynı döneminde enflasyon AB'de %2,4, Euro Bölgesi'nde %2 idi.
- Bir önceki çeyreğe oranla, 2026 ikinci çeyreğinde, AB ekonomisi %0,7, Euro Bölgesi %0,6 büyüdü. Bir önceki yılın aynı dönemine oranla büyüme, AB'de %1,4, Avro bölgesinde %1,2 oldu.
- Sanayi üretimi temmuz ayında bir önceki aya göre AB'de %0,3, Euro Bölgesi'nde %0,1 düşüş gösterdi.
- 2026 yılı Temmuz ayında işsizlik oranı AB'de %6,1, Euro Bölgesi'nde %6,4 oldu.
- İş gücü maliyeti, 2026 yılı ikinci çeyreğinde, AB'de %3,2, Euro Bölgesi'nde %3,1 arttı.

Avrupa Merkez Bankası faizleri 25 baz puan artırarak 2,50 yaptı

Avrupa Merkez Bankası, Orta Doğu'daki çatışmanın enflasyonist baskı yaratmaya devam ettiği ve enflasyonun uzun bir süre boyunca hedefin oldukça üzerinde kalmasının beklendiğinin altını çizerek, politika faizini 25 baz puan artırma kararı aldı. Enflasyonun orta vadede %2 hedefine ulaşması için para politikasının kullanılmaya devam edileceği; 2026 Eylül projeksiyonlarında, Euro Bölgesi enflasyon tahmini 2026 yılında %3 düzeyinde sabit tutulurken, haziran projeksiyonlarına oranla 0,2 puan artırılarak 2027 yılında %2,5'e ve 0,1 puan artırılarak 2028 yılında %2,1'e yükseltildiği belirtildi. Ekonomik büyümeye ilişkin temel projeksiyon ise 2026 için %0,9, 2027 için %1,4 ve 2028 için %1,5 seviyesinde bulunurken, bu hem 2026 hem de 2027 için yukarı yönlü bir revizyon anlamına geliyor.

AB'nin ithalatı temmuz ayında 239,1 milyar euro oldu

Eurostat tarafından eylül ayında açıklanan AB'nin 2026 yılı Temmuz ayı dış ticaret verilerine göre, AB dışı ülkelerden mal ithalatı 2025 yılı Temmuz ayına göre %9 artarak 239,1 milyar euro oldu.

Temmuz ayında en önemli 10 ticaret ortağı arasında yalnızca ABD (%-1,9) ve Birleşik Krallık'tan (%-1,3) ithalatta düşüş kaydedilirken, başta Tayvan (%43,8), Norveç (%35,6), İsviçre (%18,3) olmak üzere diğer önemli ticaret ortaklarından ithalatta önemli artışlar görüldü.

Türkiye'den temmuz ayı ithalatı %2,8 artış ile 9,6 milyar euroya yükselirken, Türkiye'ye ihracat %8,3 düşüş ile 9,3 milyar euroya geriledi ve ticaret dengesi ülkemiz lehine fazla verdi.

AB dışı ülkelere ihracat %7,8 artarak 247,1 milyar euro oldu. Önemli ticaret ortakları arasında Türkiye dışında yalnızca Çin'e (%-1,6) ihracatta düşüş görülürken, başta Tayvan (%42,1), Hindistan (%17,3) ve İsviçre (%14,2) olmak üzere diğer tüm önemli ticaret ortaklarına ihracatta artış yaşandı.

AB tarım ürünleri ithalatı 108,6 milyar euro oldu

Eylül ayında yayımlanan AB Tarım Ürünleri Ticareti Raporu'na göre, 2026 yılının ilk yedi ayında, tarım ürünleri ithalatı geçen yılın aynı dönemine göre %4 düşüşle 108,6 milyar euroya geriledi.

İthalatın gerilemesindeki ana neden, kakao fiyatlarındaki düşüş nedeniyle ithalat değerindeki azalma olurken, önemli kakao üretici ülkelerden Gine (%-94), Nijerya (%-46), Kamerun (%-46) ve Fildişi Sahili'nden (%-21) ithalatın önemli ölçüde gerilediği görüldü.

Brezilya, Birleşik Krallık ve ABD, AB'nin en önemli 3 tedarikçisi olmaya devam etti. AB'nin en önemli 15 ticaret ortağı arasında yalnızca Arjantin (%8), Brezilya (%5), Vietnam (%1), Ukrayna (%1) ve Fas'tan (%1) ithalatta artış görülürken, başta Kanada (%-19) ve Hindistan (%-13) olmak üzere diğer ticaret ortaklarından ithalat önemli ölçüde geriledi.

Türkiye'den ithalat, 2026 Ocak-Temmuz döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %4 gerileyerek 4 milyar euro olurken, ülkemiz AB'nin ithalatında 7. sırada yer aldı.

AB'nin 2026'nın ilk yedi ayında en çok ithalat yaptığı ürün grupları sırasıyla; çay, kahve ve baharatlar, meyve ve yemişler ile yağlı tohumlar ve protein bitkileri oldu.

Aynı dönemde AB tarım ürünleri ihracatı ise %1 gerileme göstererek 138,7 milyar euro oldu. AB'nin en büyük 15 ihracat pazarı içerisinde, Japonya (%-11), ABD (%-9), ve Fas (%-10) gibi bazı ülkelere ihracat düşerken, Ukrayna (%10), Türkiye (%7), İsrail (%5), Suudi Arabistan (%5) gibi diğer ülkelere ihracatta artış görüldü.

Türkiye, ihracatta AB'nin 7. büyük ticaret ortağı olmaya devam ederken, Birleşik Krallık, %23 pazar payı ile AB'nin açık ara en büyük ihracat pazarı olmayı sürdürdü.

AB KURUMLARI - POLİTİKALAR VE UYGULAMALAR

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'in "Birliğe Hitap" Konuşması

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, stratejik durum değerlendirmesi ve geleceğe dönük politika ipuçları bakımından merakla beklenen yıllık "State of the Union" konuşmasını 16 Eylül'de gerçekleştirdi. Büyük fırsatlar ve tehditlerin bir arada olduğu çağa dikkat çeken konuşmada öne çıkan ana başlıklar şu şekilde özetlenebilir:

- Konuşmada bağımsız bir Avrupa anlayışı öne çıkarılırken, Rusya'ya karşı Ukrayna ile dayanışma mesajının hemen ardından, ABD Başkanı Donald Trump'ın politikalarıyla gündeme gelen Grönland konusunda da birlikteliğe vurgu yapılması dikkat çekicidir.

- Bu çerçevede, AB Güvenlik Konseyi kurulması, NATO'nun 4. Maddesi benzeri bir mekanizmanın AB üyeleri arasında oluşturulması ve yeni bir Avrupa Güvenlik Stratejisi önerilmektedir.

- Konuşmada, giderek daha düşmanca bir hâl alan küresel ortam ve savaşlara dikkat çekilmesinin ardından, endüstriyel kapasite mücadelesinin küresel rekabeti şekillendirdiğinin vurgulanması, sanayi politikasının aynı zamanda bir güvenlik politikası olarak değerlendirildiğini ortaya koymaktadır.

- Konuşmada 16 kez kullanılan "güvenlik" kavramının "bağımsızlık", "refah", "su ve gıda", "ekonomi", "yapay zekâ", "kuantum" ve "siber" gibi farklı alanlarla ilişkilendirilmesi, güvenliğin konuşmanın temel eksenini oluşturduğunu ortaya koymaktadır.

Rekabetçilikle ilgili kısımda;

- Tek pazarla ilgili çalışmaların bu yıl içinde şekilleneceğine,
- Enerjide bağımsızlık ve maliyetlerin düşürülmesi için yenilenebilir enerji yatırımlarına,
- Kritik hammaddelerde bağımlılığın yönetilebilmesi için Avrupa Kritik Hammaddeler Şirketi kurulacağına,
- Yatırımlar ve büyüme için Tasarruflar ve Yatırım Birliği'nin kurulmasının zaman alacağı için kısa vadede parçalı yapıya ve yasal basitleştirmeye odaklanacak bir "Bankacılık Paketi"nin çıkarılacağına,
- Hindistan, Avustralya, Mercosur, Endonezya ve Meksika'yla imzalanan ticaret anlaşmalarına,
- Orta Koridorla ilgili bir projenin açıklanacağına ve bu bağlamda Bulgaristan ile bir "Bölgesel Bağlantısallık Zirvesi" düzenleneceğine,
- Çin ile ticarette günlük 1 milyar euroya ulaşan açığın bardağı taşıran son damla olduğuna, Çin'in AB pazarına ihtiyacı olduğuna, bu nedenle Çin ile devam eden diyaloğun sonuç üretmesinin zorunlu olduğuna keskin ifadelerle değinilmiştir.

- Kanada'nın AB'ye ortak üye (associate member) olması için Kanada ile çalışılacağı ifade edilmiştir. Konuşmaya Kanada Başbakanı'nın katılımı da bu anlamda önemlidir.

- Savunma alımları konusunda ortak hareket etmenin, yeni ihtiyaçları ortak karşılamanın

önemine vurgu yapılmıştır.

- Yapay zekânın insanlığa fayda potansiyeline atıf yapılırken, fayda ve risklerin dengeli biçimde değerlendirilmesi gerekliliğine; bu alanda Kanada, BK ve diğer benzer fikirli ortaklarla beraber çalışılmasına işaret edilmiştir.

Yeşil dönüşüm politikalarının mimarı olan von der Leyen'in, diğer pek çok hususa değindiği konuşmasında, yeşil dönüşümden ziyade iklim değişikliğine karşı hazırlıklı olma çağrısı ve her ne kadar açık bir şekilde ifade edilmese de, yeşil dönüşüm mevzuatının getirdiği rekabetçilik dezavantajına karşı rekabetçiliği güçlendirme vurgusu dikkat çekmektedir.

Konuşma; güvenlik, bağımsızlık gibi vurgulara sahipken, çok taraflılık ve kurallara dayalı düzen gibi AB'nin geçmişte temel aldığı hususları tamamen göz ardı etmektedir.

Konuşmada açıkça ifade edilmese de, AB'nin artık DTÖ kurallarına aykırı uygulamaları da içerebilecek aktif bir sanayi ve ticaret politikası yürütülebileceği izlenimi edinilmektedir.

Bu bağlamda özellikle Çin ile yürütülen müzakereler kritik önemdedir. Ortak bir zemin bulunamaması halinde, ticaretin bloklaşması ve hatta tamamen parçalı bir yapıya bürünmesi riski gündeme gelebilecektir. ABD'nin son dönemde agresif ve tek taraflı politika ve uygulamaları DTÖ kuralları sistematiğinin bozulmasına neden olmamış, ülkeler ABD dışı ticari ilişkilerinde büyük ölçüde mevcut sistemin kurallarına uyum göstermeye devam etmişlerdir. Ancak, AB'nin kural bazlı sistemi açıktan tehdit etmesi halinde bu durumun sürdürülebilirliği ciddi risk altında olacaktır. Öte yandan, Çin ile bir uzlaşmaya varılamaması halinde AB'nin alabileceği önlemlerin Çin ile sınırlı olup olmaması Türk ihracatçısı için AB pazarında kritik önemde olacaktır. Çelik örneğinde genele yönelik bir uygulama yapılırken Türkiye'ye ayrılan kotanın görece geniş tutulması, alüminyum hurdası ihracatına planlanan ihracat vergisinden vazgeçilip OECD dışı ülkelere ihracatın kısıtlanacağının açıklanması, IAA ve kamu alımları mevzuatlarındaki belirsiz durum bu konuda resmin netleşmediğine işaret etmektedir.

"Made in EU"da Türkiye dâhil ortaklara dışlama önerisi

Avrupa Komisyonu tarafından 4 Mart tarihinde yayımlanan "Made in EU" girişiminin yer aldığı Sanayi Hızlandırma Yasası'na yönelik Avrupa Parlamentosu (AP) görüşü yayımlandı.

Üç AP üyesi raportör tarafından hazırlanan taslakta, "Made in EU"ya ilişkin şartların katılaştırılması ve Gümrük Birliği ve STA ortaklarının kapsamdan çıkarılması öneriliyor.

Daha önce sadece ülkemiz otomotiv sektörü belirli maddeler itibarıyla kapsam dışındayken, mevcut öneri kapsamında çelik, alüminyum ve çimento dâhil mevzuatta yer alan tüm sektörlerde Türkiye dâhil üçüncü ülkelerin Made in EU kapsamından çıkartılması öneriliyor.

Komisyon taslağında (Madde 8 ve 9), Gümrük Birliği ve STA ortaklarından gelen ürünlerin kamu alımları ve kamu desteklerinde AB menşeli olanlarla eşdeğer kabul edilmesi öngörülüyordu. Taslak AP görüşünde bu maddeler tamamen silinmiş görünüyor.

Üçüncü ülke ürünlerinin AB menşeli sayılabilmesi için, Komisyon tarafından belirli şartları karşılayan ülkelere dair spesifik karar alınması gerekecek. Bunlar arasında;

- AB ile ilgili ülkenin kamu alımları anlaşması bulunması ve AB ürünlerine tam ulusal muamele sağlaması,

- AB ile eşdeğer rekabet hukuku ve çevresel denetim kurallarına sahip olunması,

- ILO Temel Sözleşmelerinin onaylanıp uygulanması,

- Paris Anlaşması hedeflerine uyup yerel karbon fiyatlandırması uygulaması,

- İnsan haklarının korunması gibi şartlar bulunuyor.

Değerlendirmelerde önceliğin EEA, EFTA ülkeleri ve İngiltere'ye verileceği açıkça belirtiliyor.

Mevzuat kapsamında çeliğin AB menşeli sayılabilmesi için AB içinde eritilip dökülmüş (melted and poured) olması ve kullanılan birincil demir girdisinin en az %75'inin AB içinde işlenmiş olması şartı getirilmesi öneriliyor.

Çelik ve beton/çimento için kamu alımları ile teşviklerdeki düşük karbonlu ve AB menşeli ürün oranı 2029'da %25 ile başlayıp, 2032'de %35'e ve 2036'da %50'ye yükseltiliyor.

Elektrikli araçlarda batarya hariç AB menşeli bileşen oranı %70'ten %75'e çıkarılıyor.

Mevzuat ile getirilen kuralların etkisiz hale getirilmesinin önlenmesi amacıyla, Gümrük

Kodu'ndaki "son esaslı dönüşüm" kuralının en az %50 AB katma değeri içerecek şekilde revize edilmesi isteniyor.

Üye ülkelere, ilgili kamu desteği bütçelerinin en az %45'i yerine en az %90'ının bu katı menşe ve düşük karbon şartlarına tabi tutulması kuralı getiriliyor.

Kamu alıcılarının "aşırı maliyet farkı" gerekçesiyle yerli ürün şartından sapabilme eşiği %25'ten %40 maliyet farkına çıkarılıyor.

Parlamento taslak pozisyonu, Türkiye'nin Gümrük Birliği ortağı olarak otomatik şekilde "Made in EU"da yer alma imkânını ortadan kaldırırken, daha sonraki düzenlemelerle kapsama alınmasını zorlu şartlara bağlıyor. Taslağa dair parlamento sürecinin ekim ayı içinde tamamlanması öngörülmekte olup, Konsey'in de görüşünü şekillendirmesinin ardından nihai mevzuat için üçlü müzakere sürecinin (Konsey, Komisyon ve Parlamento) başlaması söz konusu olacaktır.

ACEA ve European Aluminium'dan alüminyumda da "Made in EU" çağrısı

Avrupa Otomotiv Sektör Birliği (ACEA) ve Alüminyum Sektör Birliği (European Aluminium) tarafından yayımlanan ortak mektup ile, otomotiv sektöründe CO2 emisyon standardı hesabına çelik ile benzer şekilde düşük karbonlu ve AB menşeli alüminyum kullanımının dâhil edilmesi önerildi.

16 Aralık tarihinde açıklanan Otomotiv Paketi ile sektörün CO2 hedeflerine ulaşabilmesi için sağlanacak esneklikler içerisinde, 2035 yılından itibaren otomobil üreticilerinin karşılaması gereken egzoz kaynaklı emisyonlarda %90 oranında azaltım hedefi için, kalan %10'luk emisyonu AB menşeli düşük karbonlu çelik kullanımı aracılığıyla telafi edebileceği açıklanmıştı.

"Malzeme Kredi Mekanizması" (Material-Credit Mechanism) adı verilen sistem ile araç üreticilerinin düşük karbonlu çelik satın aldıklarında emisyon kredisi kazanarak CO2 standartlarını daha kolay karşılayabilmesi öngörülüyor.

ACEA ve European Aluminium tarafından Avrupa Parlamentosu ve Konsey'e çağrıda bulunularak, alüminyumun bu kredi sistemine dâhil edilmesi ve çeliğe sağlanan emis-

yon kredisi kolaylığının "AB menşeli düşük karbonlu alüminyum" için de geçerli olması çağrısında bulunuldu.

4 Mart tarihinde açıklanan taslak Sanayi Hızlandırma Yasası kapsamında, ülkemiz prensip olarak "Made in EU" kapsamında yer almakla birlikte, otomotiv ürünlerinde CO2 emisyon kredisinde "Made in EU"nun yalnızca AB ülkeleri ile kısıtlı olması öngörülüyor.

Mevzuatın bu haliyle yasalaşması durumunda, AB otomotiv üreticileri Türk menşeili düşük karbonlu çelik (ve mevzuata eklenirse alüminyum) satın aldıklarında CO2 emisyon kredisi kazanamayabilecektir.

Gümrük Birliği atıflı AB Kamu Alımları taslağı yayımlandı

Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan, doğrudan Gümrük Birliği atfı da bulunan, revize Kamu Alımları Yönetmeliği teklifi yayımlandı.

Bu kapsamda, Dünya Ticaret Örgütü Kamu Alımları Anlaşması'na (GPA) taraf olan, AB ile ikili/çok taraflı Serbest Ticaret Anlaşması (STA) bulunan veya AB ile Gümrük Birliği tesis etmiş olan üçüncü ülkeler, kamu alımlarında karşılıklı pazar açılımı sağlanması durumunda "Avrupa Tercihi"nden faydalanabilecektir.

Konuya ilişkin daha önce sızan taslakta AB üyeliğine aday ülkelere bir atıfta bulunulmazken, yayımlanan taslak Yönetmelik çerçevesinde, aday ülkeler AB iç pazarına kademeli entegrasyon doğrultusunda, AB ile kamu alımları anlaşması yapması durumunda "Avrupa Tercihi"nden yararlanabilecektir.

Öte yandan, taslağa yeşil kamu alımları başlığı altında "Gıda Alımları"na ilişkin (Food Procurement) bir madde de eklendi. Bu madde çerçevesinde kamu idareleri, gıda alımlarında sürdürülebilirlik, organik üretim yöntemleri, gıda tedarik zincirinde adillik/şeffaflık, tazelik, mevsimsellik ve hayvan refahı gibi çevresel ve sosyal kriterleri ihale şartnamelerine ve değerlendirme kriterlerine dâhil edebilecektir.

Öte yandan, Avrupa Komisyonu, revize

Kamu Alımları Direktifi kapsamında 15 Eylül tarihinde bir kamuoyu istişare süreci başlattı.

Söz konusu istişare sürecine ülkemiz dâhil olmak üzere üçüncü ülke paydaşları tarafından da gerekli kayıt işlemlerinin tamamlanmasının ardından 11 Kasım tarihine kadar katılım sağlanabilmektedir.

İlgili sektörlerimizin ve firmalarımızın sürece aktif katılım sağlamalarında; ayrıca AB'de yerleşik muhatap firmaları, Türkiye'nin kapsamda tutulması yönünde girişimde bulunmaya teşvik etmele-rinde yarar görülmektedir.

AB, hurda metal ihracatını Atık Sevkiyatı Yönetmeliği kapsamında ele alacak

Avrupa Komisyonu tarafından, bir ihracat vergisi getirilerek alüminyum ihracatının kısıtlanmasını öngören mevzuat teklifi geri çekildi.

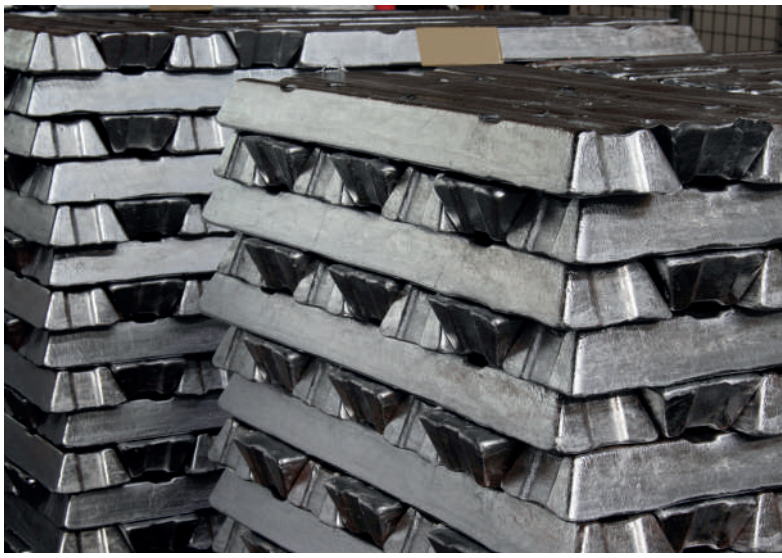
Mevzuat taslağına ilişkin iç istişareler sırasında, önerilen taslağın alüminyum atık ihracatının yalnızca yarısını kapsayabileceğinin ortaya çıktığı, bu nedenle konunun Atık Sevkiyatı Yönetmeliği kapsamında ele alınacağı belirtildi. Bu doğrultuda, Avrupa Komisyonu tarafından Atık Sevkiyatı Yönetmeliği kapsamında hurda alüminyum dâhil metal atıkların OECD üyesi olmayan belirli ülkelere yasaklanması önerildi.

Atık Sevkiyatı Yönetmeliği kapsamında, tehlikeli olmayan atıkların OECD üyesi olmayan ülkelere ihracatı 21 Mayıs 2027 tarihinden itibaren yasaklanırken, bu ülkelerden herhangi biri söz konusu atıkları yine de ithal etmek isterse, Komisyon'a bildirimde bulunmak ve atıkları çevreye duyarlı bir şekilde yönetece-ğini kanıtlamak zorundadır.

Avrupa Komisyonu, yayımladığı ve görüşe açtığı taslak belge ile metal hurda ihracat izni için başvuran 21 ülkeden başta Hindistan ve Mısır olmak üzere 16'sının talebini reddederken, yalnızca başvuruda bulunan 5 ülkenin (Moldova, Karadağ, Kuzey Makedonya, Sırbistan ve Ukrayna) metal atık talebini onaylamıştır. Mevzuat taslağının bu haliyle yasalaşması durumunda, 21 Mayıs 2027 tarihi itibarıyla söz konusu ülkelere hurda alüminyum dâhil atık metal ihracatı yasaklanacaktır.

European Aluminium'dan, AB'nin hurda alüminyum kararına tepki

Avrupa Komisyonu'nun alüminyum ihracatının kısıtlanmasına yönelik 23 Eylül'de sunulması planlanan mevzuat teklifini geri çekmesinin ardından Avrupa alüminyum sektör temsilcisi European Aluminium tarafından Komisyon Başkanı Ursula von der Leyen, Sanayi Komiseri Stéphane Séjourné ve Ticaret Komiseri Maroš Šefčovič'e gönderilen mektup ile karardan derin bir hayal kırıklığı duyulduğu ifade edildi.

Mektupta, Komisyon kararının iyi niyet ve iş birliği ruhuyla dâhil olunan AB politika oluşturma sürecine olan güveni derinden zedelediği; kararın arkasındaki jeopolitik bağlam ne olursa olsun, bunun tamamen kabul edilemez olduğu; planlanan yeni önlemlerin ihracat vergisinin makul bir alternatifi olmadığı; konuya ilişkin Komisyon ile acil bir toplantı talep edildiği ve Komisyon'a "mümkün olan en geniş coğrafi ve ürün kapsamına sahip bir ticaret tedbirini mümkün olan en kısa sürede yeniden gündeme alma" çağrısında bulunulduğu belirtildi.

Komisyon, atık sevkiyatında OECD dışı ülke uygunluk çalışmasını tamamladı

AB Atık Sevkiyatı Yönetmeliği çerçevesinde, OECD üyesi olmayan ülkelere tehlikesiz atıkların ihracatı 21 Mayıs 2027 itibarıyla yasaklanacaktır. Uygulama öncesinde yasak kapsamından çıkmak isteyen ülkelere yönelik Komisyon tarafından gerçekleştirilen incelemenin sonuçları yayınlanarak kamu görüşüne açıldı.

32 OECD üyesi olmayan ülke, AB'ye metal, cam, tekstil, kâğıt, kauçuk gibi tehlikeli olmayan atıkların anılan ülkelere ihracına izin için başvuruda bulunurken, Avrupa Komisyonu tarafından ülkelerin talepleri ayrı ayrı değerlendirildi.

Belge 16 Ekim'e kadar görüşe açık olup, gelen görüşler dikkate alınarak listeye son hali verilecektir.

AB Türkiye'ye plastik atık ihracatının devamına karar verdiği raporu yayımladı

Avrupa Komisyonu, Atık Sevkiyatı Tüzüğü kapsamında AB'den Türkiye'ye ihraç edilen plastik atıkların yönetimine ilişkin değerlendirme raporunu 18 Eylül tarihinde yayımladı.

Tüzük kapsamında, OECD üyesi olmayan ülkelere atık ihracatı 21 Kasım 2026 itibarıyla yasaklanır-ken, Türkiye gibi OECD üyesi ülkeler Avrupa Komisyonu tarafından incelemeye tabi tutulacaktır. Bu çerçevede, söz konusu ülkelerde atık yönetiminin çevre ve insan sağlığına uygun şekilde yü-rütülüp yürütülmediğine ilişkin denetimler yapılması gerekmektedir.

Plastik atıklardan büyük miktarlarda ithal eden OECD ülkelerindeki atık yönetimine ilişkin bu denetimler sonucunda, ihracatın devamına veya askıya alınmasına karar verilebilmektedir.

Bu kapsamda, Komisyon tarafından bir değerlendirme raporu yayımlanmış olup, raporda 2025 yılında AB'den üçüncü ülkelere 1,4 milyon ton plastik atık ihraç edildiği; bunun 730.000 tonunun, OECD üyesi üçüncü ülkelere ihraç edildiği; Türkiye'nin 510.000 ton ile en büyük ihracat destinasyonu olduğu; bu sayının üçüncü ülkelere gerçekleştirilen toplam plastik atık ihracatının %36'sına, OECD ülkelerine gerçekleştirilen plastik atık ihracatının ise %70'ine karşılık geldiği belirtilerek, bu kapsamda yalnızca Türkiye'nin değerlendirmeye tabi tutulduğu ifade edilmiştir.

OECD ülkeleri arasında ikinci varış ülkesi, 107.000 ton plastik atık ihraç edilen Birleşik Krallık olmuştur. Bu miktar, AB'nin toplam plastik atık ihracatının %8'ini ve OECD ülkelerine yapılan ihracatın %15'ini oluşturmaktadır. Birleşik Krallık'ı İsviçre takip etmiştir (83.000 ton; toplam ihracatın %6'sı ve OECD ülkelerine yapılan ihracatın %11'i).

Raporda, Türkiye'de atık yönetimine ilişkin kaydedilen ilerlemelerin yanı sıra geliştirilmesi ve düzeltilmesi gereken alanlar da ortaya konularak, mevcut bulguların, Türkiye'nin atıkları çevreye zararlı bir şekilde yönettiği sonucunu doğurmadığı, ancak veri şeffaflığı, kapasite denetimleri ve bakiye atık yönetimi konularında ciddi iyileştirmeler gerektiği vurgulanmıştır.

Komisyon tarafından yapılan açıklamada, raporda yer alan bulgular doğrultusunda yetkili makamlar ile iletişime geçilerek tespit edilen eksikliklerin giderilmesinin talep edileceği; 21 Kasım 2026 itibarıyla OECD üyesi olmayan ülkelere plastik atık ihracatının tamamen yasaklanacak olması nedeniyle, AB'den başta Türkiye olmak üzere OECD ülkelerine atık ihracatının daha da artmasının beklenebileceği; bu çerçevede önümüzdeki dönemde Türkiye'ye yönelik plastik atık ihracatının izlenmeye devam edileceği ve 2028 yılı sonuna kadar durumun yeniden değerlendirileceği belirtilmiştir.

AB'den çelik önleminin ilk uygulama dönemine ilişkin istişare süreci

Avrupa Komisyonu tarafından, 1 Temmuz 2026 tarihi itibarıyla uygulamaya konulan çelik önlemlerine ilişkin 28 Eylül tarihinde bir kamuoyu istişare süreci başlatıldı.

İlgili mevzuat kapsamında, çelik ürünlerinde açılan tarife kontenjanları üçer aylık dönemler itibarıyla dağıtılmakta olup, bunlardan ilki 1 Temmuz-30 Eylül tarihleri arasındaki dönemi kapsamaktadır.

İstişare süreci kapsamında, ilk üç aylık uygulama dönemini ele almak ve gerek AB gerekse üçüncü ülke sektörleri ve hükümetlerinden ayrıntılı bilgi toplamak üzere bir anket formu düzenlendi.

Katılımcılar, kendilerini doğrudan ilgilendiren her bir ürün kategorisi için (ister alt sektör kullanıcısı ister üretici olarak) ankete ayrı yanıtlar sunabilecektir.

19 ülke tarafından AB'nin pestisit düzenlemesine karşı bir koalisyon kuruldu

TİM Brüksel Temsilciliğimizce AB tarım sektörü temsilcileri ile gerçekleştirilen görüşmelerde, Avrupa Komisyonu'nun 16 Aralık tarihinde sunduğu AB içinde yasaklı pestisitlerin ithal gıdalar yoluyla AB'ye girişinin kısıtlanmasını öngören mevzuat değişikliğine karşı, aralarında ABD, Japonya, Brezilya, Kanada gibi önemli ülkelerin de bulunduğu 19 ülkenin DTÖ çatısı altında mevzuata karşı bir koalisyon oluşturduğu öğrenildi.

Ülkemiz tarım ihracatını da etkileyebilecek söz konusu düzenlemenin DTÖ kurallarına aykırı olduğu iddiası ile oluşturulan koalisyonun çalışmaları kapsamında, bu ülkelerin AB Nezdinde Daimi Temsilcileri tarafından AB Ticaret Komiseri Maros Sefcovic dâhil ilgili muhataplara bir mektup iletildi.

Mektup ile 19 ülke tarafından;

- AB'nin ithal gıdalardaki pestisit kalıntılarına ilişkin limitleri sıkılaştırma planlarının DTÖ kurallarıyla bağdaşmadığı;

- İmzacı ülkelerin farklı üretim sistemlerine, iklim koşullarına ve düzenleyici yaklaşımlara sahip geniş bir grubu temsil ettiği;

- AB'nin önerilen düzenleme ile, kalıntı limitlerinin insan sağlığına yönelik risklerin kanıta dayalı değerlendirilmesi temelinde belirlenmesi gerektiğine ilişkin uluslararası kabul görmüş ilkeden uzaklaşmasından endişe duyulduğu;

- Maksimum kalıntı seviyelerinin şeffaf ve bilime dayalı risk değerlendirmeleri temelinde belirlenmesi gerektiği;

- Mevzuatın sonraki aşamalara geçmeden, ilgili ticaret ortaklarıyla istişarelerde bulunulmasının talep edildiğinin gündeme getirildiği belirtildi.

AB Gümrük Reformu yürürlüğe girdi

AB Gümrük Reformu, 19 Eylül tarihli AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanarak resmi olarak yürürlüğe girdi ve kademeli olarak uygulanmaya başlandı.

Birlik Gümrük Kodu'nun revizyonunu içeren reform kapsamında, AB genelinde gümrük işlemlerini düzenleyen hukuki yapı yeniden düzenlenerek daha entegre bir sistem oluşturulması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, AB genelindeki tüm gümrük işlemleri için birden fazla ulusal sistem yerine tek bir gümrük giriş noktası tesis edilmekte, gümrük prosedürleri modernleştirilmekte, idari yük azaltılmakta, risk yönetimi güçlendirilmektedir.

Reform kapsamında, merkezi Lille'de bulunan AB Gümrük Otoritesi (EUCA), 20 Eylül itibarıyla resmi olarak kurulmuştur. EUCA ile üye ülkelerin gümrük makamları arasında iş birliğinin güçlendirilmesi, AB genelinde risk yönetiminin sağlanması ve halihazırda parçalı durumdaki gümrük bilgi teknolojisi sistemlerinin dönüştürülerek AB Gümrük Veri Merkezi'nin (EU Customs Data Hub) geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Veri Merkezi'nin, mevcut ulusal gümrük bilgi teknolojisi sistemlerinin yerini kademeli olarak alması ve üye ülkeler açısından işletme maliyetlerinde yılda yaklaşık 2,3 milyar euro, ekonomik operatörler açısından ise idari maliyetlerde yılda 2,58 milyar euro tasarruf sağlaması öngörülmektedir. AB Gümrük Veri Merkezi, e-ticaret açısından Temmuz 2028 itibarıyla, ticaretin geri kalanı için ise en geç 2031 yılında faaliyete geçecektir.

Reform kapsamında ayrıca, düşük değerli e-ticaret ithalatındaki artışa karşı önlem alınarak, 150 euro'luk gümrük vergisi muafiyet eşiğinin kaldırılması ve bunun yerine 1 Temmuz 2026'dan Temmuz 2028'e kadar geçici olarak 3 euro'luk bir gümrük vergisi uygulaması hayata geçirilmiştir. Bu sürenin ardından ilgili ürünler için normal gümrük vergileri uygulanacaktır.

İlave olarak, gümrük makamlarının düşük değerli e-ticaret işlemlerini yönetmek için karşılaştığı ek maliyetleri karşılamak amacıyla AB genelinde geçerli bir işlem ücreti (handling fee) tesis edilmiştir. 2026 yılı Kasım ayından itibaren uygulamaya başlanacak ücretin sabit tutarı, Komisyon tarafından çıkarılacak ikincil bir düzenleme ile belirlenecektir.

AB, tarım-gıdada yeni inovasyon stratejisi benimsiyor

Avrupa Komisyonu, 8 Eylül tarihinde tarım, ormancılık, kırsal alanlar ve gıda sistemlerine yönelik araştırma ve inovasyon alanında yeni bir stratejik yaklaşımı içeren bir Tebliğ kabul etti.

Belge, tarım-ormancılık-kırsal alanları kapsayan AgRI 2040 ile gıda sistemlerini, balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliğini kapsayan Food 2040 çerçevelerini bir araya getiriyor. Bu kapsamda, laboratuvardaki bilimsel bulguların sahada uygulanabilir çözümlere dönüşmesinin hızlandırılması ve bu amaçla araştırmacı, işletme ve son kullanıcıların (çiftçi, ormancı, gıda firması, tüketici) aynı sürece dâhil edilmesini sağlayacak bir model tesis edilmesi öngörülüyor.

Çiftçiler açısından; kuraklık ve aşırı sıcaklığa dayanıklı bitki çeşitleri, bitki hastalıklarının daha hızlı tespiti, daha sürdürülebilir bitki koruma yöntemleri ve su gibi kaynakların verimli kullanımına yönelik dijital araçların geliştirilip test edilmesi, yaygınlaştırılması, yerel koşullara uyarlanarak fiilen kullanılır hale getirilmesi ve ölçeklendirilmesi hedefleniyor.

Gıda firmaları, start-up ve KOBİ'ler için; inovasyonların pazar erişiminin güçlendirilmesi ve bu amaçla gerçek koşullarda test/demonstrasyon imkânları öngörülüyor.

Tüketiciler bakımından ise; gıda güvenliği, beslenme/sağlık ve sürdürülebilir gıda konuları Food 2040 çerçevesinin öncelikleri arasında yer alıyor.

Uygulama aracı olarak 2028-2034 dönemi Horizon Europe programı ile Avrupa Rekabet Gücü Fonu'nun ilgili bölümleri kullanılacak olup, bir politika yönlendirme belgesi niteliğindeki belgede paydaş istişarelerinde araştırma-uygulama-pazar bağlantısının güçlendirilmesi, kullanıcı ihtiyaçlarına daha iyi uyum ve izleme/yönetişimin iyileştirilmesi gibi hususlar öne çıkıyor.

Volkswagen, PowerCo ve Gotion'dan üç yeni batarya tesisi yatırımı

Volkswagen Group, batarya iştiraki PowerCo ve Gotion High-tech, Avrupa'daki elektrikli araç tedarik zincirini güçlendirmek amacıyla lityum demir fosfat (LFP) batarya hücresi ve katot malzemesi üretmek üzere stratejik ortaklıklarını genişletme kararı açıkladı.

Avrupa'da hâlihazırda kayda değer bir LFP batarya üretim kapasitesinin bulunmamakta olup, uygun maliyetli elektrikli araç üretimi hedefleri doğrultusunda, bu üç firma tarafından İspanya, Slovakya ve Fas'ta üç ayrı ortak girişim (joint venture) kurularak hücre ve katot malzemesi üretimine geçilmesi planlanmaktadır. LFP (lityum demir fosfat) batarya teknolojisinin Avrupa pazarındaki payının günümüzdeki yaklaşık %10 seviyesinden 2030 yılına kadar %40–60 aralığına yükselmesi beklenmektedir.

TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLER

Avrupa Komisyonu, 2025 Ticaret Anlaşmaları Raporu'nu yayımladı

Avrupa Komisyonu tarafından 28 Eylül tarihinde yayımlanan 2025 Yılı Ticaret Anlaşmaları raporu ile, AB'nin giderek genişleyen ticaret anlaşmaları ağının, Avrupalı işletmelerin yeni ihracat pazarlarına erişimini sağladığı ve daha öngörülebilir bir ticaret ve yatırım ortamı yarattığı belirtildi.

2025 yılı sonu itibarıyla, AB'nin 76 ülkeyle 44 tercihli ticaret anlaşmasının yürürlükte bulunduğu; bu anlaşmaların AB'nin dış ticaretinin %46,3'ünü kapsadığı; ticaret anlaşması ortakları ile ticaret %3,1 düzeyinde artarken, diğer ülkeler ile ticaret artışının %1,4 düzeyinde kaldığı ifade edildi. Raporlama dönemi boyunca, AB'nin ticaret anlaşması ortaklarına yaptığı mal ihracatının 250 milyar euro arttığı ve bu artışın, aynı dönemde Rusya'ya yapılan mal ihracatında meydana gelen 54,5 milyar euro'luk düşüşün telafi edilmesine yardımcı olduğu vurgulandı.

Yeni Pazar olanaklarının yanı sıra, mevcut pazarlarda ticari engellerin çözülmesi için çalışıldığı, bu kapsamda 2025 yılında 14 ülkede 20 ticaret engelinin tamamen veya kısmen kaldırıldığı belirtildi.

Ticaret anlaşmalarının ayrıca, AB ekonomisi açısından stratejik öneme sahip ham maddeler ve enerji ürünleri için güvenilir ithalat kaynakları sağlanmasında önemli bir rol oynadığı; tercihli ticaret ortaklarının, AB'nin kritik ham madde ithalatının dörtte birini karşıladığı ifade edildi.

AB'nin, 2025 yılı ve 2026 yılının ilk yarısında, Mercosur (1 Mayıs 2026'dan bu yana geçici olarak yürürlükte), Meksika, Endonezya, Hindistan, Avustralya ve dört Doğu ve Güney Afrika ülkesiyle (Komorlar, Madagaskar, Mauritius ve Seyşeller) ticaret anlaşmalarını sonuçlandırdığı, bu anlaşmaların tamamlanması ile birlikte, tercihli ticaretin AB'nin toplam dış ticaretinin %53,3'ünü kapsayacağı belirtildi. Ayrıca, hâlihazırda Malezya, Filipinler, Tayland ve Birleşik Arap Emirlikleri ile ticaret anlaşması müzakerelerine devam edildiği ifade edildi.

AB-Hindistan STA'sı üye ülkelerin onayına sunuldu

Avrupa Komisyonu, 27 Ocak tarihinde müzakereleri tamamlanan AB-Hindistan STA'sını imzalanmak üzere üye ülkelerin (Konsey) onayına sundu.

Komisyon tarafından yapılan açıklamada, anlaşmanın AB ve Hindistan tarafından şimdiye kadar sonuçlandırılmış en büyük ticaret anlaşması olacağı belirtildi.

AB ve Hindistan'ın her yıl 180 milyar euro'nun üzerinde mal ve hizmet ticareti gerçekleştirdiği; bu ticaretin AB'de yaklaşık 800.000 istihdamı desteklediği; anlaşma ile AB mal ihracatının %96'sının üzerindeki gümrük vergilerinin kaldıracağı veya azaltılacağı ifade edildi.

Anlaşma'nın Konsey tarafından onaylanmasının ardından yürürlüğe girmesi için Parlamento tarafından onaylanması gerekecek. Eş zamanlı olarak Hindistan tarafından da iç onay prosedürleri uygulanacak.

AB Ermenistan'a kapsamlı bir tarife avantajı veriyor

Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi, Ermenistan'a yönelik tarifelerde kapsamlı bir tek taraflı açılım öngören düzenlemeyi kabul etti. Geniş kapsamda tarım ve sanayi ürününde oransal vergilerin tamamen sıfırlanması öngörülürken sınırlı sayıda tarım ürününde de kota bazlı açılım öngörülüyor. 2 yıl süreyle geçerli olacak düzenleme AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanmasının ardından yürürlüğe girecek.

AB ile Filipinler STA müzakerelerini tamamlamak üzere

Avrupa Komisyonu Ticaret Komiseri Maros Sefcovic ile Filipinler Ticaret ve Sanayi Bakanı Cristina A. Roque arasında 22 Eylül tarihinde gerçekleştirilen görüşmenin ardından yapılan açıklamada, STA müzakerelerinde esaslı bir mutabakata varıldığı belirtildi. Açıklama, müzakerelerin henüz tamamlandığı anlamına gelmemekle birlikte, sürecin önümüzdeki aylarda resmen sonuçlandırılması beklenmektedir.

İkinci AB-KİK Zirvesi 24 Ekim'de Suudi Arabistan'da gerçekleştirilecek

AB ve Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) ülkelerinin liderleri, ikinci AB-KİK Zirvesi için 24 Ekim 2026 tarihinde Suudi Arabistan'da bir araya gelecek.

Avrupa Birliği, KİK ülkelerinin (Bahreyn Krallığı, Suudi Arabistan Krallığı, Kuveyt Devleti, Umman Sultanlığı, Katar Devleti ve Birleşik Arap Emirlikleri) ikinci en büyük ticaret ortağı konumunda bulunmakta olup, AB-KİK ilişkileri, 1989 yılında imzalanan ve AB ile KİK arasında ekonomik ilişkiler, iklim değişikliği, enerji, çevre ve araştırma alanlarında iş birliğine ilişkin düzenli diyaloglar kurulmasını öngören iş birliği anlaşmasına dayanmaktadır.

İlk AB-KİK Zirvesi, 16 Ekim 2024 tarihinde gerçekleştirilmişti.

Konuya ilişkin Avrupa Komisyonu tarafından yapılan açıklamada, Körfez bölgesinin, dünya petrol rezervlerinin neredeyse üçte birine sahip olduğu; 2025 yılında AB

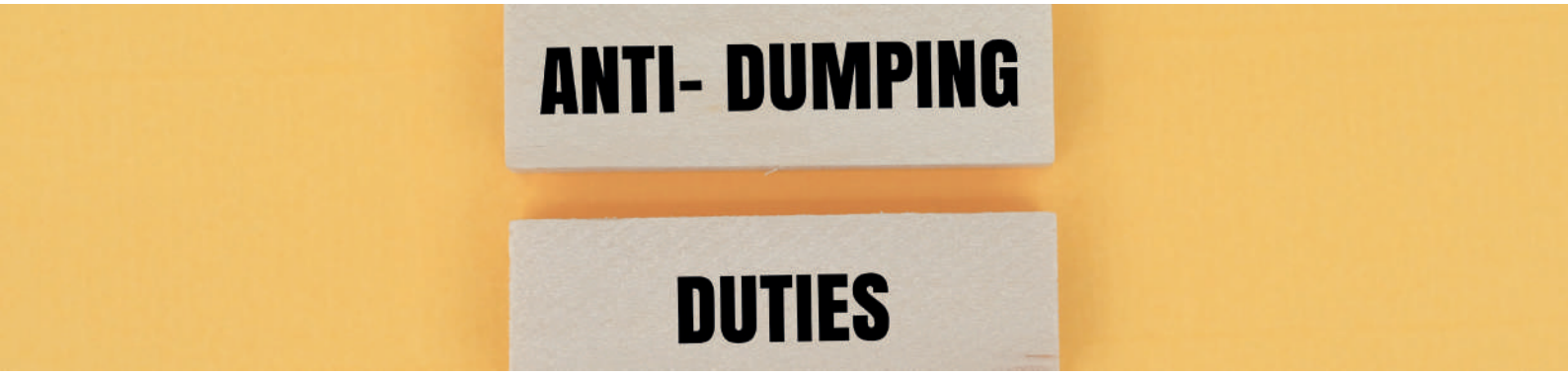
ile KİK ülkeleri arasındaki toplam ticaretin 165,6 milyar euro'ya ulaştığı; bunun yaklaşık 110 milyar euro'sunu AB'nin ihracatı, 55,6 milyar euro'sunu ise AB'nin ithalatının oluşturduğu; son on yılda AB-KİK ticaretinin yaklaşık %30 oranında arttığı; ticarette öne çıkan başlıca ürün grubunun yakıtlar olduğu ve bunların AB'nin KİK ülkelerinden yaptığı ithalatın %75'inden fazlasını oluşturduğu belirtildi.

AB TİCARET POLİTİKASI ÖNLEMLERİ

Avrupa Komisyonu'nun Son Dönem Ticari Savunma Araçları Uygulamaları

AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan;

- 24 Eylül tarihli Bildirim ile, Çin ve Kore menşeli 39.12 başlık altında sınıflandırılan belirli selüloz eterlerinin ithalatına yönelik bir anti-damping soruşturmasının başlatıldığı duyuruldu.
- 23 Eylül tarihli Bildirim ile, Çin menşeli 29.18 başlık altında sınıflandırılan asetilsalisilik asit ithalatına ilişkin bir anti-damping soruşturması başlatıldığı duyuruldu.
- 23 Eylül tarihinde yayımlanan Yönetmelik ile Mısır menşeli 70.19 başlık altında sınıflandırılan belirli sürekli filament cam elyaf ürünleri ithalatında %13,1 oranında nihai telafi edici vergi uygulanmasına karar verildi.
- 21 Eylül tarihli Yönetmelik ile, Çin menşeli 29.31 başlık altında sınıflandırılan belirli alkil fosfonik asitler ve bunların sodyum tuzlarının ithalatında %156,7 ile %192,2 arasında değişen oranlarda nihai anti damping vergisi uygulanması kararlaştırıldı.
- 15 Eylül tarihli iki ayrı Bildirim ile 72.19 ve 72.20 başlık altında sınıflandırılan Çin ve Tayvan menşeli ve Hindistan ve Endonezya menşeli soğuk haddelenmiş paslanmaz çelik levha ve rulo ithalatında uygulanan anti damping önlemine yönelik olarak, Eurofer'in başvurusu üzerine nihai gözden geçirme soruşturması başlatıldığı duyuruldu.
- 14 Eylül tarihli Bildirim ile, Çin menşeli 29.18 başlık altında sınıflandırılan sitrik asit ithalatında uygulanan anti-damping önlemine yönelik ara gözden geçirme soruşturması başlatıldığı duyuruldu.
- 1 Eylül tarihli Yönetmelik ile, Çin menşeli 28.04 başlık altında sınıflandırılan silisyum ithalatında uygulanan anti damping önlemine yönelik ara gözden geçirme soruşturması başlatıldı.
- 1 Eylül tarihli Bildirim ile, Çin menşeli 72.17 ve 73.12 başlık altında sınıflandırılan alaşımsız çelik tel ithalatında uygulanan anti damping önlemine yönelik olarak, Avrupa Ard-Germe Çelik Üreticileri Birliğinin (European Stress Information Service - ESIS) başvurusu üzerine nihai gözden geçirme soruşturması başlatıldığı duyuruldu.

AB'den silisli elektrik çeliği ithalatına geçici korunma önlemi

AB Resmi Gazetesi'nde 18 Eylül tarihinde yayımlanan Yönetmelik ile 72.25, 72.26 ve 85.04 başlık altında sınıflandırılan "silisli elektrik çeliğinden belirli tane yönelimli yassı haddelenmiş ürün" (GOES) ve "transformatörler ve indüktörler için kullanılan, istiflenmiş veya sarılmış olsun ya da olmasın çelik laminasyonlar ve çekirdek" (SLCs) ithalatına ilişkin 27 Mart tarihinde başlatılan soruşturma kapsamında, anılan ürünlerde geçici korunma önlemi alındı.

Türkiye, GOES ürünlerinde korunma önlemi kapsamında iken, SLCs ürünlerinde düşük ihracat verileri nedeniyle önlemden muaf tutuldu.

GOES ürünleri için, ülkemizin 2025 verilerine göre AB'nin %13'lük pazar payı ile Çin (%53) ve Japonya'nın (%20) ardından en büyük 3. tedarikçisi konumunda olduğu ve incelemede bazı AB üreticilerinin üretim tesislerinin bir kısmını Türkiye ve BAE'ye kaydırdığının tespit edildiği belirtilmektedir. Korunma önlemi kapsamında, son 3 yılda AB ithalatında %5'in üzerinde payı olan ülkelere, ülkeye özgü kota verilmekte olup, ülkemiz de %13 pazar payı ile bu kapsama girmektedir. Kotalar "ilk gelen ilk alır" esasına göre yönetilmektedir.

Önlem kapsamında korunma önlemi, ürünün net teslim fiyatının belirlenen eşik fiyatın altında kalması durumunda, aradaki fark kadar tahsil edilecektir. İhracat fiyatının, eşik fiyata eşit veya üzerinde olması durumunda, herhangi bir korunma önlemi vergisi uygulanmayacaktır.

Geçici önlem 25 Eylül 2026 tarihinde yürürlüğe girecek olup, 155 takvim günü (26 Şubat 2027'ye kadar) geçerli olacaktır.

AB, Türkiye ve Çin menşeli hasır çelik ithalatında kayda alma uygulaması başlattı

AB tarafından Türkiye ve Çin menşeli hasır çelik ithalatına yönelik 3 Haziran tarihinde başlatılan antidamping soruşturması kapsamında, AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan 11 Eylül tarihli Yönetmelik ile olası bir anti damping vergisinin geriye doğru tahsil edilebilmesi amacıyla kayda alma uygulaması başlatıldı. AB'nin ilgili düzenlemesi çerçevesinde, bir damping karşı verginin kayıt dönemine yönelik olarak geriye doğru vergilendirilmesi, ithalatta önemli artış ve bunun nihai önlemin etkisini ciddi biçimde zayıflatma riskinin tespiti halinde söz konusu olabilir. Kayıt işleminin başlatılması, temel olarak, soruşturma sırasında böyle bir ithalat artışına yönelik caydırıcılığı hedeflemektedir.

AB ticaret politikasında korumacı önlemleri artırıyor

Avrupa Komisyonu, ticaret politikası önlemlerine ilişkin 2025 yılı raporunu açıkladı.

Rapor verilerine göre AB, 2025 yılında haksız rekabete, küresel kapasite fazlasına ve ithalat artışlarına karşı önlemlerini belirgin şekilde artırmıştır. 2025 yılı başında 199 olan yürürlükteki ticaret savunma önlemi sayısı, yıl sonunda 232'ye yükselmiştir.

2025 yılında 32 yeni soruşturma başlatılmıştır. Bu sayı, 2024 yılındaki 33 vakalık rekor seviyeye yakın olup, geçmişteki yıllık ortalama olan 12 vakalık seviyenin yaklaşık üç katıdır.

Kimya sektörü, 2025 yılında açılan yeni soruşturmaların üçte birinden fazlasını ve yürürlükteki tüm önlemlerin yaklaşık dörtte birini oluşturmuştur. Benzer şekilde, demir-çelik sektörü yürürlükteki toplam önlemlerin neredeyse üçte birini oluşturmaktadır.

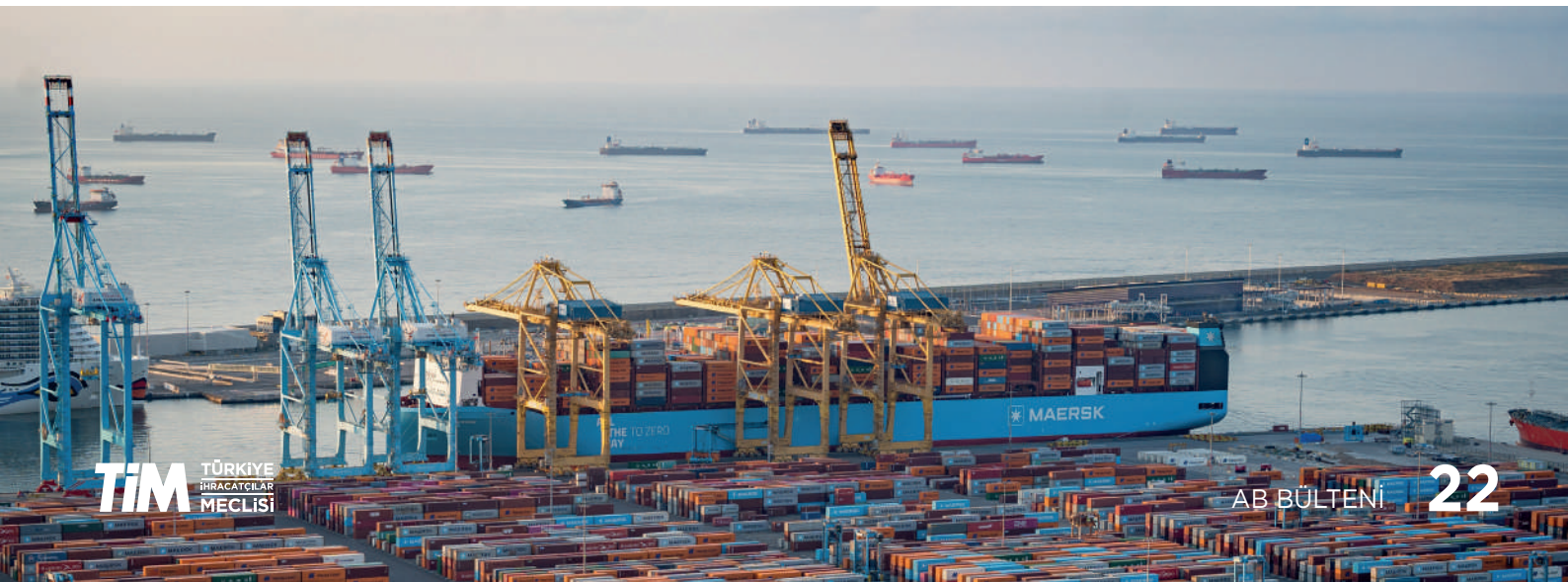
Önlemlerin etkisiz kılınmasına ilişkin denetimler ve soruşturmaların artırıldığı belirtilmiştir.

Üçüncü bir ülkedeki yüksek gümrük vergisi nedeniyle diğer üçüncü ülkelerden ihracatın AB'ye yönelmesi ile ortaya çıkabilecek ani ithalat artışlarına yönelik 2025 yılı Nisan ayında kurulan İthalat Gözetim Görev Gücü'nün (Import Surveillance Task Force) çalışmalarına devam ettiği belirtilerek, AB İthalat Gözetim Görev Gücü'nün izleme sonuçlarına göre AB pazarında en fazla ithalat artışı ve risk uyarısı alınan sektörler tekstil ve giyim (%21), kimya (%14), makine (%12) ve metaller (%10) olarak sıralanmıştır. Türkiye de bu izleme sisteminde yakından takip edilen ana ticaret ortakları arasında yer almaktadır.

Raporda ayrıca, Türkiye'nin AB'nin korumacı hamlelerine karşı kendi ticaret savunma araçlarını aktif şekilde kullandığı belirtilmekte olup, bu kapsamda, ülkemizin 2025 yılında AB'ye karşı 6 yeni soruşturma başlattığı (Hindistan'dan sonra 2. sırada), 3 yeni önlemi uygulamaya koyduğu ve 2025 sonu itibarıyla Türkiye'nin AB'ye karşı 25 önleminin (ABD'den sonra 2. sırada) yürürlükte bulunduğu belirtilmiştir.

AB'ye karşı toplam 181 önlemin yürürlükte bulunduğu, bunlardan 49'unun korunma önlemi olduğu; korunma önlemlerine en sık başvuran ülkelerin, 10 önlem ile Endonezya ve Madagaskar olduğu, bu ülkeleri 8 önlemle Türkiye'nin takip ettiği; Endonezya ve Madagaskar tarafından uygulanan önlemlerin AB ihracatı üzerindeki etkisi daha sınırlı kalırken, Türkiye tarafından uygulanan önlemlerin çelik, tekstil ve kâğıt sektörleri üzerinde önemli bir etkisinin bulunduğu vurgulanmıştır.

Rapor, AB'nin iç pazarını korumak amacıyla ticaret savunma araçlarını giderek daha aktif, agresif ve sıkı bir şekilde kullandığını göstermektedir.

AB, çelik halat ve kabloda üç ülkeye antidamping soruşturması başlattı

AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan 24 Eylül tarihli Bildirim ile Türkiye, Hindistan ve Tayland menşeli 73.12 başlık altında sınıflandırılan belirli çelik halat ve kabloların ithalatına ilişkin bir anti-damping soruşturması başlatıldığı açıklandı.

Soruşturma, Avrupa Çelik Halat Sanayicileri Federasyonunun (European Federation of Steel Wire Rope Industries) 10 Ağustos 2026 tarihli şikayeti üzerine açılmış olup, damping tespiti için 1 Temmuz 2025 – 30 Haziran 2026 arasındaki dönem incelenecektir.

Bildirimin yayımlanmasından itibaren 7-8 ay içinde geçici vergi yürürlüğe konulabilecek olup, soruşturmanın en geç 14 ay içinde tamamlanması öngörülmektedir.

Finlandiya'daki gemi ihalesi AB'de şikâyet konusu edildi

Finlandiyalı Rauma Marine Constructions (RMC) firması, Finlandiya'da 370 milyon euro değerindeki yeni buz kırıcı gemi ihalesini, ihaleyi kazanan DNY Finland/Helsinki Shipyard firmasının yabancı sübvansiyonlardan yararlanarak avantaj elde ettiği gerekçesiyle Avrupa Komisyonu'na şikâyet etti.

Şikâyette, DNY Finland'ın sahibi Kanadalı Davie şirketinin Quebec hükümetinden rekabet bozucu destek aldığı iddia edildi.

AB'nin Yabancı Sübvansiyon Yönetmeliği olarak bilinen ve kamuoyunda büyük ölçüde Çinli şirketlerin devlet sübvansiyonları ile AB pazarında rekabeti bozucu faaliyetleri bağlamında gündeme gelen düzenlemesi, bu kez Kanadalı bir şirket açısından gündeme gelmiştir.

Yönetmelik Avrupa Komisyonu'na, üçüncü ülkelerin sağladığı mali katkıların AB iç pazarında rekabeti bozup bozmadığını inceleme yetkisi veriyor. Dolayısıyla mekanizma belirli bir ülkeye değil, AB dışındaki tüm ülkelerden gelen sübvansiyonlara uygulanıyor.

Şikâyet üzerine Komisyon'un öncelikle ön değerlendirme yapması ve gerekli görürse ek bilgi istemesi bekleniyor. Komisyon, yeterli şüphe oluşması halinde derinlemesine inceleme başlatabiliyor ve yabancı sübvansiyonun rekabeti bozduğuna karar verirse taahhüt veya düzeltici tedbirler isteyebiliyor ya da ihalenin sübvansiyon alan şirkete verilmesini engelleyebiliyor.

TÜRKİYE – AB

Ticaret Bakanı Bolat, Brüksel'e resmi ziyaret gerçekleştirdi

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat ve beraberindeki heyet tarafından 28 Eylül tarihinde Brüksel'e resmi bir ziyaret gerçekleştirildi.

Ziyaret kapsamında Bolat tarafından, Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı ve Sanayiden Sorumlu Komiseri Stéphane Séjourné ile Sanayi Hızlandırma Yasası taslağına ilişkin bir toplantı yapıldı. Toplantının ardından yapılan açıklamada;

- Sayın Bakanımız tarafından, Türkiye'nin Gümrük Birliği ortağı ve aday ülke, aynı zamanda NATO müttefiki olarak stratejik bir ortak ve Avrupa sanayi ve tedarik zincirlerinin ayrılmaz bir parçası olduğunun vurgulandığı;

- Türkiye-AB ekonomik entegrasyonunun, Gümrük Birliği çerçevesinde oluşturulan ortak kurallar ve mevzuat uyumu temelinde kapsamlı, dengeli ve karşılıklı fayda sağlayan üretim ve ticaret ağları yarattığının ifade edildiği;

- Özellikle otomotiv sektöründe bu entegrasyonun korunmasının Türkiye kadar Avrupa'nın rekabet gücü ve ekonomik dayanıklılığı açısından da stratejik önem taşıdığının vurgulandığı;

- Séjourné'nin, Gümrük Birliği üzerine inşa edilen güçlü değer zincirlerinin korunması, ülkemiz ile AB arasındaki ekonomik entegrasyonun stratejik önemi ve taslağın Türkiye'nin özel konumuna uygun bir anlayışla ele alınması gereğini teyit ettiği açıklandı.

Ziyaret kapsamında ayrıca, Avrupa Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Marta Kos ile bir görüşme gerçekleştirildi. Görüşmede, güçlü ve köklü bir ekonomik entegrasyon ve ortak değerler üzerine inşa edilen Türkiye-AB ilişkilerinin, ortak bir rekabetçilik ve ekonomik güvenlik anlayışıyla daha da geliştirilmesi gerektiği yönündeki ortak anlayışın teyit edildiği; bu hedef doğrultusunda ticaret alanında somut ve pozitif bir gündem üzerinde birlikte çalışma konusunda mutabık kalındığı; kamu alımları, teknik mevzuat ve bağlantısallık konularındaki iş birliğinin, ilişkilerin kademeli olarak derinleştirilmesine yönelik öncelikli alanlar olarak belirlendiği belirtildi. Görüşmede ilave olarak, Sayın Bakanımız tarafından, Sanayi Hızlandırma Yasası başta olmak üzere, AB tarafından geliştirilen yeni sanayi, rekabet ve ticaret politikalarının ele alındığı ve bu politikaların Gümrük Birliği'nin işleyişiyle uyumlu olması yönündeki görüş ve beklentilerin paylaşıldığı açıklandı.

AB, 2027'de Türkiye'ye yönelik bir gıda-tarım denetimi planlıyor

Avrupa Komisyonu tarafından, AB pazarına sunulan gıdaların AB gıda güvenliği, bitki ve hayvan sağlığı kurallarına uygunluğunu sağlamak üzere AB ülkeleri ve üçüncü ülkelerde gerçekleştirilecek denetimlere ilişkin 2027 yılı programı yayımlandı.

2027 yılı için gıda-tarım ürünlerinde toplamda 144 denetim planlanmakta olup, bu denetimlerin %45'i üye ülkelerde, %55'i ise AB'ye üçüncü ülkelerde gerçekleştirilecektir.

2026 yılında ülkemize yönelik 5 denetim planlanmış iken, 2027 yılında yalnızca canlı çift kabuklu yumuşakçalarda olmak üzere 1 denetim düzenlenmesi planlanmaktadır.

ABAD, Özkan Demir Çelik'in açtığı antidamping davasını reddetti

Özkan Demir Çelik Sanayi tarafından 2 Nisan 2024 tarihinde, Avrupa Komisyonu'nun Çin ve Türkiye menşeli çelik lamba profilleri (steel bulb flats) ithalatında aldığı antidamping önleminin iptaline ilişkin Komisyon'a açtığı dava Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD) tarafından 2 Eylül tarihinde reddedildi.

Firma tarafından, Komisyon'un para biriminin dönüştürülmesinde değerlendirme hatası yaptığı ve ilgili tüzükleri ihlal ettiği, ayrıca anti-damping marjını çeyreklik (üç aylık) dönemler halinde hesaplamayı reddederek yıllık hesaplama yöntemi kullanmasının bariz değerlendirme hatası oluşturduğu iddiası ile açtığı davada, ABAD tarafından Komisyon'un gerek para birimi çevriminde gerekse veri yetersizliği ve üretim yapısı gibi nedenlerle çeyreklik yerine yıllık hesaplama yöntemini tercih etmesinde herhangi bir hukuki hata veya bariz değerlendirme hatası bulunmadığına hükmedildi.

IPA III - GOAL

(Dijital Mentorluğu Üst Seviyeye Taşımak için Daha Yeşil Birlikler)

Ekim 2026 itibarıyla 33. ayına giren proje kapsamında ilk büyük girişimci etkinliği olan Green Challenge kapanış ve gelecek planlama faaliyetleri sürdürüldü. Proje kapsamında yeşil dönüşüm, dijital dönüşüm, ürün karbon ve su ayak izi ölçümleri ile ürün yaşam döngüsü gibi konuları içeren eğitim paketi greentim.com adresinden kullanıcıların hizmetine açıldı. Türkiye Innovation Week 2026 kapsamında Green Challenge kazanan firmalarımıza yer verilecek panel etkinliğinin 16 Ekim 2026 tarihinde gerçekleştirilmesi planlanıyor. Gelecek çalışma ziyaretlerine ilişkin planlamalar Maastricht Üniversitesi ile yürütülürken, projenin son dönem bütçe çalışmaları AB Türkiye Delegasyonu ile sürdürülmektedir.

GREENTiM

Funded by the European Union

IPA III - SUIT

(Sürdürülebilir Sanayi Dönüşümü İnisiyatifi)

TİM koordinatör ortaklığında ve İHKİB liderliğinde 36 ay sürecek proje, Türkiye'nin sürdürülebilir ve rekabetçi üretim kapasitesini güçlendirmeyi hedefleyen stratejik bir girişim olarak Kasım 2025 itibarıyla resmi olarak başlatıldı. Proje, tekstil, kimya ve lojistik sektörlerinde çevresel performansın artırılmasına yönelik kapsamlı bir dönüşüm süreci sunuyor.

IPA III SUIT Projesi kapsamında Eylül 2026 döneminde lojistik, kimya, tekstil ve hazır giyim sektörlerine yönelik odak grup toplantıları düzenlendi.

TİM TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

IPA III - DIGITALTR

İmalat Sektörünün Dijital Dönüşümüne Destek Projesi

Avrupa Birliği IPA III fonuyla desteklenen "Üretim Sektörünün Dijital Dönüşümüne Destek - DIGITALTR" projesi, geliştirilmiş bir politika ekosistemi ve iyileştirilmiş altyapı aracılığıyla dijital dönüşümü destekleyerek Türk imalat sanayi işletmelerinin rekabet gücünü artırmayı hedefliyor. Bu kapsamda Türkiye imalat sanayinin dijital dönüşüm politika ekosisteminin AB ile daha da uyumlu hale getirilmesi, dijital dönüşüm ve inovasyon altyapısının iyileştirilmesi ve işletmelerin dijital yeteneklerinin artırılmasına yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi planlanıyor.
Sanayi Bakanlığı tarafından yürütülen ve Meclisimizin de paydaşları arasında yer aldığı proje toplamda 7,46 milyon euro bütçeye sahip olup, 36 aylık dönemde tamamlanması ön görülüyor. Bu doğrultuda, Türkiye'de faaliyet gösteren üretim işletmeler ile sanayiye yönelik dijital çözümler geliştiren teknoloji sağlayıcılarına yönelik olarak aşağıda yer alan başlıklarda ücretsiz destek programı başvuruları başladı:

- Dijital Olgunluk Analizi
- Dijital Dönüşüm Danışmanlık Hizmetleri
- Test ve Doğrulama Hizmetleri
- Ortak Teknoloji Çözümü Geliştirme

Proje kapsamında, KOBİ'lere fon sağlamak üzere açılan çağrıya ilişkin farkındalık seminerleri 23 Eylül 2026 Çarşamba tarihinde ODTÜ Teknokent'te, 27 Eylül 2026'da AnkaTheraHub'da düzenlendi.

Dijital Avrupa/ADİM - MIDAS

(Türkiye'nin Entegre Dijital Üretimini Geliştirme Merkezi)

Türkiye'de kurulan ilk 5 Avrupa Dijital İnovasyon Merkezinden (ADİM) biri olan MIDAS, Dijital Avrupa programı kapsamında geliştirdiği projeyle imalat sanayindeki KOBİ'lerin dijitalleşme ve sürdürülebilirlik odaklı dönüşüm ihtiyaçlarına kapsamlı hizmetlerle yanıt vermeyi hedefliyor. 22 Eylül 2026 tarihinde İHKİB ev sahipliğinde gerçekleştirilen MIDAS Vision Board Workshop kapsamında projenin gelecek dönem planlaması masaya yatırıldı, AB Başkanlığı ve TÜBİTAK gibi paydaşlarla görüş alışverişinde bulunuldu. Ekim ayı itibarıyla 22. ayına girilen projede Türkiye Innovation Week 2026 etkinlik hazırlıkları sürdürülüyor.

İSTKA

Yapay Zekâ ile Tedarik Zinciri Optimizasyonu Projesi

İSTKA desteğiyle yürütülen "Yapay Zekâ ile Tedarik Zinciri Optimizasyonu Projesi" kapsamında, ekim ayı itibarıyla projemizin 12. ayına girildi. Proje hedeflerimiz doğrultusunda tamamlanan 10 adet Yapay Zekâ Olgunluk Değerlendirmesi çalışmasının ardından, firmaların iş akışları detaylıca analiz edildi, her firmaya özel dijital dönüşüm reçeteleri hazırlandı ve bu doğrultuda planlanan pilot çalışmalar başarıyla tamamlandı.

Proje kapsamında ayrıca, 35 firmadan 49 katılımcıya 2 haftalık süreçte 40 saatlik uygulamalı "Yapay Zekâ ile Tedarik Zinciri Optimizasyonu" teknik eğitimi verildi.

İSTKA

Hazır Giyim Tedarik Zincirinde İkiz Dönüşüm Projesi

İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından fonlanan; TİM ortaklığında yürütülen 12 aylık projede, Eylül 2026 itibarıyla uygulama sürecinin sonuna gelindi. Projenin kapanışı niteliğindeki “Dijital Ürün Pasaportu ve İkiz Dönüşüm Konferansı”, yerli ve yabancı marka temsilcilerinin katılımıyla 24 Eylül 2026 tarihinde Dış Ticaret Kompleksi’nde gerçekleştirildi.

İSTKA

İkiz Dönüşüm Yoluyla Endüstriyel Dekarbonizasyon (IDECTT) Projesi

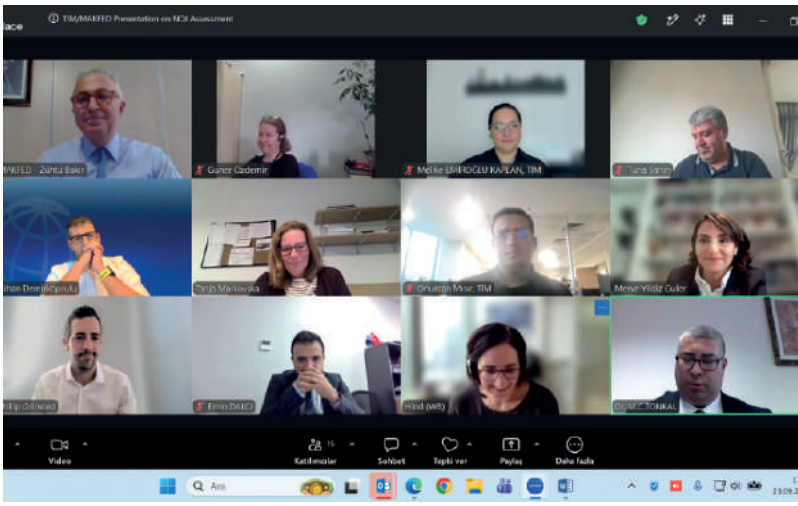

İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından fonlanan; Yeditepe Üniversitesi liderliğinde TİM, Türkiye Döküm Sanayicileri Derneği ve Türkiye Alüminyum Sanayicileri Derneği ortaklığında yürütülen 12 aylık proje, demir, çelik, alüminyum, kimya ve çimento gibi karbon yoğun sektörlerde faaliyet gösteren firmaların yeşil ve dijital dönüşüm süreçlerini hızlandırmayı ve SKDM gibi uluslararası çevre düzenlemelerine uyumlarını kolaylaştırmayı amaçlıyor. Proje kapsamında yapay zekâ tabanlı KarbonBot danışmanlık sistemi ve dijital bilgi kütüphanesi geliştirilmesi, 30 pilot firmada karbon ayak izi ölçümü yapılması ve karbon yönetim planları hazırlanması hedefleniyor. En az 400 katılımcıya yönelik karbon yönetimi, enerji verimliliği, dijitalleşme ve döngüsel ekonomi konularında modüler eğitim programları düzenlenmesi, ayrıca yapay zekâ destekli sistemlerin üretim hattı otomasyonu ve Endüstri 4.0 uygulamalarıyla entegrasyonu sağlanması planlanıyor. Proje sonucunda firmaların karbon ölçüm ve yönetim kapasitelerinin güçlendirilmesi, yeşil iş gücünün geliştirilmesi ve sektörlerin düşük karbonlu üretim yapısına geçişi desteklenerek uluslararası rekabet güçlerinin artırılması amaçlarına ulaşılacak.

Proje çerçevesinde 21 Eylül 2026 tarihinde Yeditepe Üniversitesi ev sahipliğinde "COP31'e Doğru Kaynak Verimliliği ve Düşük Karbonlu Dönüşüm Çalıştayı" gerçekleştirildi. Çalıştay, akademik bilgi birikimi ile sanayi deneyimlerini ortak bir platformda buluşturarak sektörler arası bilgi paylaşımının güçlendirilmesine, sürdürülebilir üretim yaklaşımlarının yaygınlaştırılmasına ve düşük karbonlu dönüşüme yönelik iş birliği fırsatlarının geliştirilmesine katkı sundu.

Dünya Bankası

Ulusal Kalite Altyapısı İhtiyaç Analizi Projesi

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yüklenicisi olarak Dünya Bankası tarafından Meclisimizin fonlandığı "Ulusal Kalite Altyapısı İhtiyaç Analizi Projesi"nin amacı, Türkiye İmalat Sanayii Test ve Muayene kabiliyetlerinin envanterini çıkarmak ve bu envanter üzerinden Yatırım İhtiyaç Analizi gerçekleştirerek ülkemizin ulusal test ve muayene otoritesi olan TSE'nin kapasitesini artırmaktır. Proje kapsamında Haziran 2026 sonu itibarıyla tüm çıktılar tamamlanmış olup proje kapanış toplantısının bilahare gerçekleştirilmesi ön görülmektedir.

23 Eylül 2026 tarihinde Dünya Bankası – Ulusal Kalite Altyapısı projemiz kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, MAKFED ve Dünya Bankası yetkilileriyle proje çıktılarına ilişkin sunum toplantısı çevrim içi olarak gerçekleştirildi.

Türkiye Innovation Week 2026 kapsamında düzenlenecek bir panelle proje çıktılarının kamuoyu ile paylaşılması çalışmaları sürdürülüyor.